

دو سال پیش، یعنی در ۲۰ مرداد ۱۳۹۷، آیت‌الله آملی لاریجانی، رئیس وقت قوه قضائیه در نامه‌ای به رهبر معظم انقلاب با اشاره به جنگ اقتصادی دشمنان علیه ملت ایران و انجام برخی جرائم، از سوی عدل‌ا از اخلاگران و مفسدان اقتصادی، درخواست کردند تا ایشان اجازه اقدامات ویژه را به این قوه در برخورد قاطع و سریع در چار چوب قانون مجازات اخلاگران در نظام اقتصادی کشور و قانون مجازات اسلامی بدهند. در پاسخ آن نامه در آن مقطع که قوه قضائیه در صدد بود یک اقدام جدی در خصوص دست‌انازان حقوق ملت داشته باشد، رهبر معظم انقلاب ضمن توصیه‌هایی، با درخواست قوه موافقت کردند.

پس از گذشت دو سال از آن تاریخ، اکنون که قوه قضائیه در دوره جدید مدیریت‌این دستگاه باهمت مضاعف به‌منبال کوتاه کردن دست چپاولگران اقتصادی است، آیت‌الله رئیس طی در خواستی، خواستار تمدید آن اجازه شدند که همچون دو سال پیش، رهبر انقلاب با درخواست رئیس دستگاه قضا موافقت کردند. لازم به یادآوری است که رهبر حکیم انقلاب اسلامی در نامه سال ۹۷، با تشکیل دادگاه‌های مزبور با سه قید «سریع»، «تفان» و «عدالت» با در خواست رئیس قوه قضائیه موافقت کرده بودند. طبیعی است که طی این دو سال و روند تشکیل داد‌گاه‌ها و انجام اقدامات ویژه در مسیر اجرا، اشکالاتی بروز کرده که لازم بود در دوره جدید آن اشکالات اصلاح‌گرند. اصلاحاتی که سخنگوی دستگاه قضا، در استجازه جدیدان را بدین قرار بر شمردند:

۱. توسعه صلاحیت دادگاه انقلاب به داد‌گاه کیفری ۱ و ۲. توضیح اینکه دادگاه کیفری ۱ معمولاً در مرکز هر استان تشکیل شده و رسیدگی به پرونده‌های خاصی با صدور احکام سنگین مانند اعدام و حبس ابد و جرائم سیاسی و مطبوعاتی را بر عهده دارد و دادگاه کیفری ۲ نوعاً در مرکز هر شهرستان مستقر شده و صلاحیت رسیدگی به جرائم مختلف (بجز جرائم دادگاه‌های انقلاب، اطفال و نوجوانان، و مجازات‌های سنگین) را بر عهده دارد. با تشکیل دادگاه‌ها پیش می‌آمد که در صلاحیت دادگاه کیفری ۱، ۲، در ردّ و بدل شدن یک پرونده از شعبه‌ای به شعبه دیگر، فرصت زیادی گرفته می‌شد و با سرعت رسیدگی منافات داشت. در اصلاحات جدید دادگاه‌های ویژه، صلاحیت دادگاه‌های کیفری ۱ و ۲ را خواهند داشت و در نتیجه روند رسیدگی سریع‌تر و قاطعانه‌تر خواهد بود.

۲. در دو سال گذشته، دادگاه‌های ویژه هم به جرائم اقتصادی سنگین و هم سبک سبکی می‌کردند. در اصلاحات جدید، این دادگاه‌ها فقط به جرائم مفسدان دانه، درشت رسیدگی می‌کنند. بنابراین تا حدود زیادی جلوی کندی روند رسیدگی و مجازات مجرمان اصلی، گرفته خواهد شد.
۳. در دادگاه‌های دو سال قبل، وکالت متهمان منحصر به عده‌ای خاصی می‌شد که موجب می‌گردید برخی متهمان نتوانند از خود دفاع کنند. اما با اصلاحات جدیدی که آقای رئیس انجام دادند، رفع انحصار وکالت رسیدگی عادلانه به پرونده‌ها بیشتر تضمین خواهد شد.
۴. دقت و قاطعیت در اعلام رسانه‌ای دادگاه‌ها و مراحل مختلف آن، نیاز به پیش‌بینی‌های دقیق‌تری داشت که در این اصلاحات، آن موارد نیز لحاظ شده‌است.

بنابراین، به نظر می‌رسد ادارهٔ این قوه قضائیه بر این است که در اسرع وقت برای دلمی بودن دادگاه‌های مبارزه با مفسدات اقتصادی و همچنین اخذ مجوزهای قانونی برای رسیدگی‌های خاصی در پرونده‌های اخلاخل در نظام اقتصادی به‌زودی پیش‌بینی‌ها و نیازمندی‌های قانونی خود را تأسیس مجلس کند و به حکم قانون اساسی، قانون‌گذاری را از مجلس بخواهد. طبیعی است مجلس هم بصورت ویژه و خارج از نوبت، باید پیشنهادهای دستگاه قضا را بررسی کند و قوانین لازم برای اجرای آن را، آن گونه که با شرح و قانون اساسی تضاد نداشته باشد، بنویسد تا تأیید شورای نگهبان، راخذ کند. تصویب نماید.

مسلم است که مواجهه با اخلاگران اقتصادی در مقطع کنونی، هم مستلزم اقدامات اساسی و عاجل و هم نیازمند رعایت اصولی است که باید بدان‌ها توجه گردد تا با مفاصد اقتصادی که امروز موجب کاهش بی‌اعتدادی در جامعه شده‌است، به بهترین وجه برخورد شود. از جمله این اصول می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. قاطعیت در برخورد
لازمه قاطعیت، برخورد با ریشه‌های فساد نه فقط شفاخ‌ها، برهیزر از شعار زگی و برخوردهای مقطعی و فصلی است. بنابراین، کار را باید با جدیت و به‌طور مستمر دنبال کرد تا «ازدهای هفت سه» فساد به کلی ریشه کن شود. رهبر معظم انقلاب تأکید دارند که «این امر مهم و حیاتی نباید به گونه شعاری و تبلیغاتی و تظاهر گونه رفتار شود. به جای تبلیغات باید آثار و برکت عمل مشهود گردد. به دست‌اندر کاران، اثر تأکید کنید که جای پرداختن به ریشه‌ها و ام‌الفسادها به سراغ و خطاهای کوچک نروند و نقاط اصلی را رها نکنند.» (۸/۲/۱)
۲. تسریع در برخورد
از مهم‌ترین معضلات در رسیدگی به پرونده‌های قضایی و برخورد با مفسدان، کندی آن است. بر کراسی ناکارآمد گاه آن چنان مراجعه‌کننده و حتی خود دستگاه قضا را سرگردان و معطل می‌کند که حتی طعم شیرین اجرای عدالت را نیز در کام افراد تلخ می‌کند و در نهایت خاطر‌های پدر را در اذهان به یادگاری می‌گذارد.
۳. برخورد بدون ملاحظه با دانه درشت‌ها

یکی از مهم‌ترین موانع تحقق عدالت توجه به برخی ملاحظات دست و پاگیری است که گاه حتی مجری عدالت را هم از جایگاه اعتبار ساقط می‌سازد و در رسیدگی به پرونده‌های مفسدان، دستگاه قضایی با سه اسامی دانه درشتی می‌رسد که با منسوب به برخی افراد و خاندان هستند یا گاه به فلان جریان سیاسی تعلق دارند! گاه حامیان گردن کلفتی در عرصه اقتصادی دارند و با این حامیان گردن کلفت را از عرصه سیاست بی‌ای خود گرد آورده‌اند! البته نباید فراموش کرد که این روند امروز تا حدود زیادی اصلاح شده و نحوه برخورد دستگاه قضا، به‌ویژه در طول یک سال گذشته، نشان می‌دهد که ازاده این دستگاه بر آن قرار گرفته که در هیچ سطحی هیچ راه‌مهمی را در برخورد با مفسدان اقتصادی نداشته باشد که پرونده طویل (که یک مفسد اقتصادی در درون قوه قضائیه بود) مؤید این نگاه است.

۴. برخورد منصفانه، عادلانه و با دقت
تأکید بر قاطعیت و تسریع در برخورد در معنای خروج از عدالت و انصاف نیست و در این مسیر باید به آموزه‌های شرعی و اخلاقی پایبند بود. به واقع، راه برخورد با فساد «عمل به قانون» است که خود، برآمده از اصول و قوانین شرع و اخلاق و عدالت و مصلحت می‌باشد.

۵. ضرورت اتقان احکام قضایی صادره
احکام قضایی صادره باید از اتقان لازم هم بهره‌مند باشد تا نتوان در آن تردید ایجاد کرد و افکار عمومی را نسبت به احکام صادره دچار تردید و ابهام کرد. رهبر معظم انقلاب در دیدار مسئولان دستگاه قضایی در باب اهمیت این امر تصریح کرده‌اند: «حکم دادگاه‌ها بایستی مطلقاً از سهل‌انگاری و سهل‌گیری به دور باشند. حکم به عنوان یک قاضی محترم، حکمی که صادر می‌کنید، باید جوری باشد که اگر این حکم بنا باشد در معرض دید متخصصین امور قضایی و حقوقی قرار بگیرد، شما هیچ تدفغ‌های نداشته باشید! مطمئن باشید به این حکمی که صادر کرده‌اید، قاضی وقتی از دانش لازم برخوردار باشد و مراقب کار خود و حکم خود هم هست، باید جوری باشد که همان وقتی که این حکم صادر شد، حاضر باشد آن را در معرض دید همه کارشناسی‌ها و متخصصین قرار بدهد و بتواند از حکم خودش دفاع کند. اتقان حکم باید اینچنین باشد.» (۹۹/۴/۷)

امید می‌رود با تمهید این استنجاه، شاهد شتاب بیشتری در رسیدگی دستگاه قضا در پرونده‌های کلان مفاصد اقتصادی باشیم و حقوق حقه مردم به آنان بازگشته و اعتمادی که برای ذره ذره آن خون‌های پاک ریخته شده و اکنون با دست‌اندازی عده‌ای به بیت‌المال، خدشه دیده، باز گردد.

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش